

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten
Tomas Jansson

BESLUT

2001-01-08

231-3578-99 ✓ 1 (2)

Arne Rosander
Prästgården 5
661 95 SÄFFLE

Tillstånd till skogsavverkning inom Gillbergasjöns naturreservat

Beslut

Länsstyrelsen lämnar tillstånd till avverkning av skog, i enlighet med av Er lämnad beskrivning, inom det på bifogade karta med röd linje begränsade området

Som villkor för tillståndet skall gälla:

1. Körning med maskiner skall ske på väl tjälad mark så att skador både i avverkningsområdet och längs stråket för uttransport så långt möjligt undviks.
2. Uppkomst av körskador skall till Länsstyrelsen anmälas senast en vecka efter att uttransporten avslutats.
3. Skadad mark skall efter samråd med Länsstyrelsen av Er återställas till ursprungligt utseende.
4. Avverkning och uttransport av virke skall vara avslutade senast den 31 mars 2002.

Ärendet

Ni har ansökt om att avverka skog på Gillbergaön inom fastigheten Gillberga prästgård 1:16, Säffle kommun. I skrivelse den 16 november 2000 har Niclas Nilsson, Västra skogsägarna, kompletterat Er ansökan med redogörelse för utformning av planerad avverkning.

Gillbergaön ligger inom Gillbergasjöns naturreservat, där det enligt Länsstyrelsens beslut den 15 december 1986 är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd avverka skog. Plockhuggning får, efter utsyning av naturvårdsförvaltaren, ske under förutsättning att "nuvarande karaktär väsentligen bevaras". I till reservatsbeslutet hörande skötselplan anges som mål för reservatets skogsområden att "nuvarande karaktär bör väsentligen bevaras med tanke dels på landskapsbild dels på de bidrag till biologisk mångfald som bestånden ger".

Naturreservatet Gillbergasjön är av Länsstyrelsen föreslaget som särskilt skydds- eller bevarandeområde enligt 7 kap. 28 § miljöbalken (MB).

231-3578-99 dot

Postadress
Länsstyrelsen Värmland
651 86 KARLSTAD

Besöksadress
Våxnäsgatan 5-7

Telefon
054-19 70 00 (växel)
054-19 72 46 (direkt)

Telefax
054-19 70 90

E-post
tomas.jansson@s.lst.se

Länstyrelsens motivering

I reservatsbeslutet anges att ändamålet med reservatet skall vara att bevara en värdefull rast- och häckningslokal för våtmarksfåglar, samt att bevara områdets karaktär av gammalt kulturlandskap och däri skydda känsliga djur- och växtarter. Områdets långa kulturhistoriska utveckling har översiktligt beskrivits av Länstyrelsens kulturmiljöenhet i kulturmiljöprogram för Värmland och värmlänningar. Länstyrelsen bedömer att avverkningar av varierande omfattning historiskt varit en återkommande företeelse på Gillbergaön. Länstyrelsen har ingen kännedom om förekomst av specifika naturskogsberoende arter i området. Ändamålet med reservatet bedöms därför ej motverkas om ansökt avverkning utförs.

De naturvärden som betingar Länstyrelsens förslag av naturreservatet som särskilt skydds- eller bevarandeområde enligt 7 kap. 28 § MB innefattar ej värden knutna till skogsmark. Länstyrelsen anser det därför uppenbart att verksamheten inte kommer att orsaka mer än obetydlig skada på områdets naturvärden.

Upplysningar

Länstyrelsen vill påminna om att det enligt reservatsbestämmelserna är förbjudet att bland annat anlägga väg samt att schakta eller utfylla.

Detta beslut kan överklagas hos miljödomstolen, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningsdirektören Mikael Tuneld. I den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Lars-Ove Olsson, antikvariären Michael Jerkemark och byrådirektören Tomas Janson, föredragande.

Mikael Tuneld

Tomas Janson

Bilaga

karta

Hur man överklagar

Kopia till

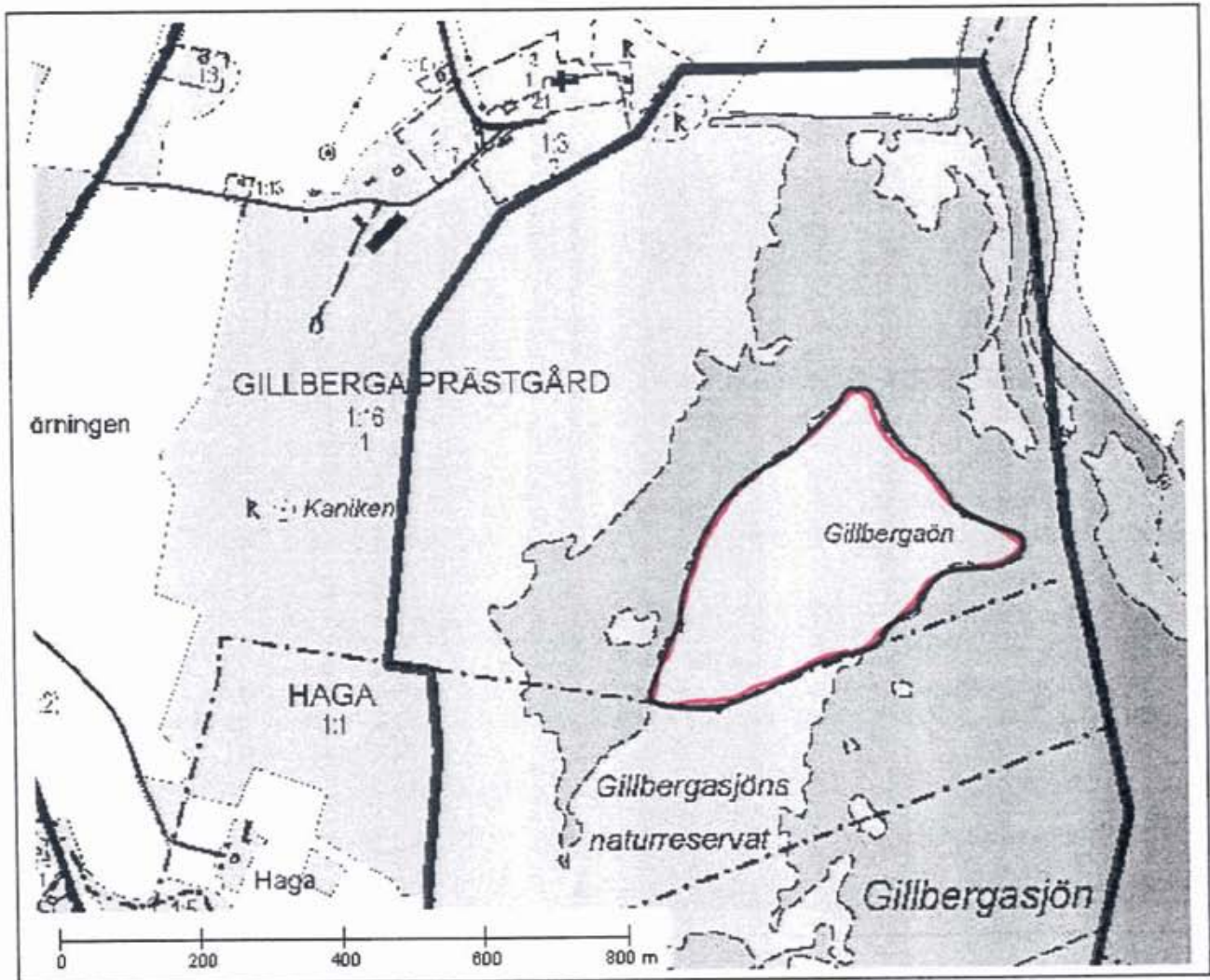
Skogsägarna, Niclas Nilsson, Box 51, 661 21 SÄFFLE

Naturvårdsverket

Skogsvårdsstyrelsen, Säffle distrikt

KME

NATURVÅRDSREGISTERET

R. R-nr 037
Kat 02

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Planeringsavdelningen
Bygårdirektör P Åhgren

BESLUT

1 (12)

1986-12-15

11.1211-344-85

Förordnande om naturreservat samt skötselplan för
Gillbergasjön, Säffle kommun, Värmlands län

Laga kraft
1987-10-08

80 0 50000 1986-02

Postadress
651 88 KARLSTAD

Besöksadress
 Växnäsgratan 5-7
 Malmtorgsgatan 4-6
 Norra Klaragatan 4

Telefon
Växel 054-19 71 00
Direktval 054-19 7.....

Telex
66198
LSTVARM S

Postgiro
3 51 87-4

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	Sid
Förord	3
BESLUTETS INNEHÅLL	
Uppgifter om naturreservatet	4
Beskrivning av området	4
Ärendets beredning	6
Områdets betydelse och behov av skydd	7
Länsstyrelsens beslut enl 7 § naturvårdslagen	9
Ändamålet med reservatet	9
Föreskrifter enl 8 § NVL ang inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet	9
"- 9 § NVL ang skyldighet att tåla visst intrång	10
"- 10 § NVL ang vad allmänheten skall jakttaga	11
"- 9 § naturvårdsförordningen ang vård och förvaltning av reservatet	11
BILAGOR	
1. Beslutskarta	
2. Gränsbeskrivning	
3. Markägarförteckning	
4. Hur man överklagar	
5. Registeruppgifter	
6. Skötselplan	
7. Skötselplanekarta	
8. Karta utvisande marktyper	
9. PM angående betesdrift	
10. Bedömning av kostnader för reservatsförvaltningen	
SKÖTSELPLANENS INNEHÅLL	
1. Disposition och skötsel av mark och vatten	1
1.1 Övergripande mål	1
1.2 Generella riktlinjer och åtgärder	1
1.2.1 Hävd av skogsområdet	1
1.2.2 Hävd av strandängarna	2
1.2.3 Hävd av vattenområdet	2
1.2.4 Jakt och fiske	3
1.2.5 Fornvård	3
2. Anordningar för rekreation och friluftsliv	3
2.1 Övergripande mål	3
2.2 Riktlinjer och åtgärder	3
2.2.1 Tillgänglighet	3
2.2.2 Sanitära anordningar	4
2.2.3 Renhållning	4
2.2.4 Information	5
2.2.5 Utmärkning av reservatets gräns	5
3. Tillsyn	5
4. Dokumentation av utförda åtgärder	5
5. Revidering av skötselplanen	6
6. Finansiering av naturvårdsförvaltningen	6

FÖRORD

Ett övergripande mål för naturvärden är att värna om värdefull natur och att sprida kunskap om landets natur. Naturvärdet avgörs av flera olika faktorer, bl a av hur representativt, unikt, mångsidigt eller funktionellt ett område är.

Gillbergaområdet är representativt för en mycket gammal kulturbygd i Värmland. Kombinationen av kulturhistoriska värden, höga faunistiska värden och en värdefull landskapsbild torde vara tämligen unik i länet.

Mångsidighet präglar området naturmiljö. I Gillbergaområdet (mellan farleden och väg 175 från Gillberga kyrka i norr till Nysättersängarna i söder, ca 4 km) finns åtminstone följande naturtyper: Älv, bäck, näringsrik och vegetationsrik sjö, öppen strandäng, buskrik strandäng, lövrik strandsumpskog, fuktig björkskog, fuktig granskog, blåbärsgranskog, ängsgranskog med inslag av tall och lövträd, torr hedtallskog, frisk ängslövskog, tallmosse, kärr, frisk naturbetesmark, torräng, trädgård och åker. I området är 130 fågelarter obeserverade. Floran och insektsfaunan är ej närmare undersökt, men artrikedomen synes vara stor.

Områdets funktionella värden redovisas i tabellform på sid 8 tillsammans med de företeelser, mål och medel som är nödvändiga för att avsedd funktion ska kunna uppnås.

1986-12-15

11.1211-344-85

BILDANDE AV NATURRESERVATET GILLBERGASJÖN, SÄFFLE KOMMUN

Uppgifter om reservatet

Namn	Gillbergasjön
Kommun	Säffle
Socken	Gillberga
Fastigheter	Haga 1:1 Skog 1:2 och 1:7 Hösås 3:1 och 1:5 Nysäter 1:1 Prästgården 1:1
Läge	Topografiskt kartblad 10 C Åmål NO Ekonomiskt kartblad 10 C 5 f o 6 j Området är beläget ca 20 km NNV Säffle och omedelbart S Gillberga kyrka.
Gränser	Området är på en till detta beslut fogad beslutskarta i skala 1:10 000 omslutet med svart heldragen linje försedd med hakar, bilaga 1. Av- gränsningen har även beskrivits i bil 2.
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen i Värmland län
Markägare	Se lista (bilaga 3)
Befintliga planer el be- stämmelser	Strandskydd 150 meter Byggnadslag § 86
Areal	Ca 200 ha
Därav landareal	Ca 100 ha

Beskrivning av området

Topografi

Reservatet består av sydvästra delen av den ursprungliga Gillbergasjön med angränsande strandängar samt skogen på Gillbergaön. Merparten av området är mycket flackt och låglänt. Området vid kyrkan höjer sig ca 35 m över sjöytan och är en utmärkt utsiktsplats. Gillbergaön består av en ca 20 m hög åskulle vars markanta profil idag är dold av skogsvegetationen.

1986-12-15

11.1211-344-85

Vegetation

Bortsett från vattenvegetationen domineras området av vassar och fuktängar. Artsammansättningen varierar något beroende på betestryck och igenväxningsgrad.

På kullen Stapeln vid kyrkan finns, förutom granskog, inslag av rikare vegetation med bl a alm, ask, hassel, tibast, stinksyska, ormbär och fingerstarr.

På några ställen i S och SV där igenväxningen har gått mycket långt, dominerar ett tätt och högt buskskikt av sälg.

Enstaka träd finns på sankängarna. Mot fastmarken på västra sidan finns en strandskogsbård med al och björk samt en tallmosse.

Djurliv

Fakta om områdets fågelliv har sammanställts (Janson 1978). I sammanställningen konstateras sammanfattningsvis att "Gillbergasjön största betydelse som fågelokal förefaller att vara som rastlokal för främst andfåglar, men även för vadare. Området kan betraktas som en nationellt betydelsefull rastlokal för kricka och en nationellt betydelsefull rast- och övervintringslokal för sångsvan. Beträffande den senare arten kan området tillfälligt anses vara av internationell betydelse som rastlokal.

Beträffande häckfågel faunan är områdets roll som reproduktionslokal för flera våtmarksberoende arter långt från obetydlig, även om det mest intressanta kanske är häckfågel faunans artsammansättning i förhållande till områdets geografiska läge".

I övrigt har djurlivet ej närmare dokumenterats.

Kulturhistoriska förhållanden

Gillbergasjön utgör en del av den gamla sjöleden mellan Vänern och Arvika. Dalgången utgjorde tidigare en viktig sk pilgrimsled mellan Västergötland och Nidaros (Trondheim). Hela denna led är kantad av olika fornminnen, oftast i form av gravrösen. Nära reservatet finns, i direkt anslutning till kyrkan, ett gravfält daterat till yngre järnåldern (400-1050 e Kr).

Kyrkan och dess närmiljö har bedömts vara av särskilt kulturhistoriskt värde och skyddas av 86 § byggnadslagen.

Strandängarna har med stor sannolikhet en mycket gammal odlingshistoria eftersom denna typ av mark var den första som våra förfäder började bruka. Därför har området stort kulturhistoriskt värde.

1986-12-15

11.1211-344-85

Markanvändning

Cirka 1/3 av den "odlingsbara" marken används för bete idag och en mindre del ibland för slätter. Övriga marker har antingen betats då och då eller legat oanvända under flera år (se bilaga 8).

Skogsmarken på Stapeln ligger på gammal kulturmark och lövskogen utmed västra kanten växer på gamla myråkrar och bär inga spår av skogsbruk. Jakt och fiske bedrivs i ringa omfattning inom området.

Tillgänglighet

Området nås lätt via allmänna vägar. Bästa utsiktspunkten är vid Gillberga kyrka, vid Dele samt på östra sidan på bergssluttningen mellan Lindesnäs och Gladerud.

Slitage- och störningskänslighet

Det föreligger inga uppenbara risker för nedslitning av området. Däremot hyser hela området tidvis störningskänsliga fågelarter t ex sångsvan, lärkfalk och grågås. För närvarande inga uppgifter om allvarliga störningar på faunan.

Anordningar för friluftslivet

Anordningar saknas för närvarande.

Inventeringar m m

Området har inventerats ur ornitologisk synvinkel (Länsstyrelsens rapportserie nr 1978:4 Tomas Jansson). En översiktlig inventering av försommarfloran har gjorts i samband med skötselplanens upprättande.

Ärendets beredning

Etappvis har dalgångens karaktäristiska naturtyp - sankängen - överförts till torrlagd, invallad jordbruksmark.

Den 9 april 1980 ägde syneförrättning enligt 10 kap vattenlagen rum. Frågan gällde ca 150 ha söder om Gillberga kyrka, dvs i stort sett resterande delar av Gillbergasjön. Länsstyrelsen motsatte sig vid syneförrättningen torrläggning mot bakgrund av områdets natur- och kulturvärden. Kammarkollegiet har emellertid bedömt det som ej meningsfullt att bestrida företagets tillåtlighet. Enligt kollegiets uppfattning kunde garantier för att säkra områdets naturvärde endast skapas genom användning av naturvårdslagen.

1986-12-15

11.1211-344-85

Länsstyrelsen förordnade den ¹⁹11 januari 1981 med stöd av 11 § naturvårdslagen om interimistiskt skydd för Gillbergasjön. Beslutet överklagades av invallningsföretaget. Regeringen avvisade besvären. Vattendom för invallningsföretaget meddelades den 11 februari 1981. Denna innebär att invallningen tillåtes enligt vattenlagen. Vattendomen erinrar dock i sitt beslut att detta tillstånd inte befriar sökanden till företaget från skyldigheten att iaktta länsstyrelsens beslut enligt 11 § naturvårdslagen. Vattendomen överklagades till vattenöverdomstolen av en av markägarna, Åke Johansson. Som grund för sin talan åberopar han bl a att kostnaderna för hans del blir för höga i förhållande till båtnaden.

Vattenöverdomstolen fann ej skäl till annan bedömning än vattendomenstolen och fastställde den 24 november 1981 tidigare meddelad dom.

Gillberga pastorat - med marker norr om planerad invallning - har tidigare beslutat ej deltaga i företaget. Säffle kommun - med marker söder om företaget - beslutade i fullmäktige den 30 augusti 1982 att ta avstånd från alla planer på invallning i området. Namnunderskrifter från cirka 300 Säfflebor har inlämnats till töd för bevarande av naturmiljön.

Samråd har skett med lantbruksnämnd och LRF i strävan att finna en kompromisslösning. Länsstyrelsens styrelse besökte platsen 1979. Förslag till reservatsbeslut remitterades till markägare m fl den 21 mars 1985. Gemensamt möte med markägare ägde rum den 4 september 1986.

Utredning om betesdrift inom området har 1986 utförts av Hus-hållningssällskapet på länsstyrelsens uppdrag.

Områdets betydelse och behov av skydd

Gillbergasjön är ett från såväl natur- som kulturhistorisk synpunkt värdefullt område. De regelbundet översvämmade och hävdade fuktängarna skapar förutsättningar för ett rikt fågelliv. Främst gynnas rastande fåglar men blandningen av vatten, öppna marker, buskklädda avsnitt och inslag av skogsmark bidrar också till en rik häckfågel fauna.

Då denna typ av hävdade marker under en följd av år successivt minskat i landet är det angeläget att de kvarvarande resterna bevaras åt eftervärlden.

Bygden kring Gillberga kyrka ingår i ett större område som i samband med den fysiska riksplaneringen klassats som riksintressant från kulturhistorisk synpunkt. Till områdets värde i detta avseende hör inte bara bebyggelsen och fornlämningarna utan också i hög grad naturmiljön kring dessa. Från landskapsbildssynpunkt torde området knappast ha någon motsvarighet i regionen.

1986-12-15

11.1211-344-85

NATURVÄRDEN VID GILLBERGASJÖN

<u>Funktion</u>	<u>Företeelse</u>	<u>Mål</u>	<u>Medel</u>
Naturhistorisk och kulturhistorisk miljö	Sjöled, näringsrik sjö med fisk- och fågelrikedom, hävdad strandäng, naturminnen, fornminnen	Bevara historiska företeelser	Skydd, stöd och vård (enl flera lagstiftningar)
Rast- och häckningslokal för våtmarksfåglar	Vattendrag, näringsrik och vegetationsrik sjö, strandäng	Naturliga vattenfluktuationer Ett öppet landskap Under känsliga tider ostörda förhållanden	Öppethållande genom bete, slätter och röjning Ev tillträdesförbud (om upprepade störningar inträffar)
Miljö för känsliga och missgynnade trädlevande organismer	Gamla grova träd, helt eller delvis döda träd (inkl skyddskappa)	Bevara och skapa livsbe- tingelser för t ex häger, lärkfalk, fiskgjuse och vitryggig hackspett	Fri utveckling av trädindivider och smärre bestånd (enl § 1 NVL och ev § 7 NVL) Ev tillträdesförbud
Utflyktsmål för natur- och kulturintresserade	Intresseväckande natur och kultur	Stimulera till besök i området	Iordningställa information, skyltning, parkeringsanvisning, utsiktsplatser, vistelsezoner, ev stigar.

1986-12-15

11.1211-344-85

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området som avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur och sin attraktiva landskapsbild. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen området som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara en värdefull rast- och häckningslokal för våtmarksfåglar samt att bevara områdets karaktär av gammalt kulturlandskap och däri skydda känsliga växt- och djurarter. Ändamålet är också att underlätta allmänhetens möjligheter att studera naturförhållandena.

Ändamålet skall tryggas genom att

- * bevara områdets karaktär av betade sankängar
- * gynna en rik flora och fauna i de skogspartier som ingår i reservatet genom särskild hänsyn till naturmiljön i samband med skogsbruk
- * i särskilt avtal med berörd markägare iordningställa observationstorn o d på lämpliga platser.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att följande bestämmelser skall gälla.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservate

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Bedriva täkt, utfylla, muddra, schakta, invalla (För husbehovstäkt gäller att den ej får ske utan länsstyrelsens tillstånd)
2. uppföra byggnad
3. plantera skog på nuvarande betesmarker eller öppna ängar
4. anordna upplag annat än vad som erfordras för skogsbrukets och jordbrukets behov

1986-12-15

11.1211-344-85

5. använda motordrivet fordon annat än för jord- och skogsbrukets behov

6. anlägga väg

Det är vidare förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

7. använda kemiska bekämpningsmedel.

8. tillföra konstgödning.

9. avverka skog. Dock får plockhuggning - efter utsyning av naturvårdsförvaltaren - ske om nuvarande karaktär väsentligen bevaras (jämför bifogad, fastställd skötselplan)

10. uppföra stängsel annat än för jordbrukets behov

11. inplantera för området främmande djur- eller växtarter

12. dra fram luftledning eller jordkabel

13. dika, med undantag av underhåll av befintliga diken.

14. bedriva vasslätter. Beträffande befintlig båtplats och utfart behövs dock ej särskilt tillstånd.

Reservatsföreskrifter under punkt C gäller också markägare och innehavare av särskild rätt.

Reservatsbestämmelserna skall inte utgöra hinder för utnyttjande och skötseln av allmänna farleden i reservatets östra kant.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är närmare angivna under B och D nedan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. utmärkning av och upplysning om reservatet

2. skötsel av betesmarker innefattande betesdrift och/eller slätter enligt fastställd skötselplan

3. skötsel av vattenområden genom vass-slätter och annan vegetationsborttagning enligt fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttä inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar och att skada vegetationen i övrigt, t ex genom att gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar
2. störa fågellivet t ex genom att från nära håll fotografera fågelbo eller klättra i boträd
3. medföra hund (undantag beträffande tillåten jakt) eller annat sällskapsdjur som ej är kopplat
4. göra upp eld
5. tälta
6. framföra motordrivet fordon
7. anordna båtävling, orienteringstävling eller träning där för.

Föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen som framgår av skötselplanen, bilaga 6. Inom ramen för denna kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.
2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 0315 22) och enligt naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltaren skall vara skogsvårdsstyrelsen i länet, som fortlöpande skall samråda med länsstyrelsen och berörda markägare vid förvaltningen.

1986-12-15

11.1211-344-85

Detta ärende kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga 4 (form 3).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Bengt Norling jämte ledamöterna Kristina Andersson, Roland Arnesson, Ove Eriksson, Sten Fogde, Stig Gustafsson, Jan Hyttring, Sune Johansson, Helmer Karlsson, Göthe Knutson, Gullan Lindblad, Lars-Inge Nyström, Eric Persson och Hans Rosengren samt suppleanten Bo-Göte Jordansson..

I den slutliga handläggningen deltog även naturvårdsdirektör Wirén, företrädare för juridiska enheten, planenheten och lantmäterienheten, länsantikvarie Hillgren samt byrådirektör Åhgren, föredragande.

Bengt Norling

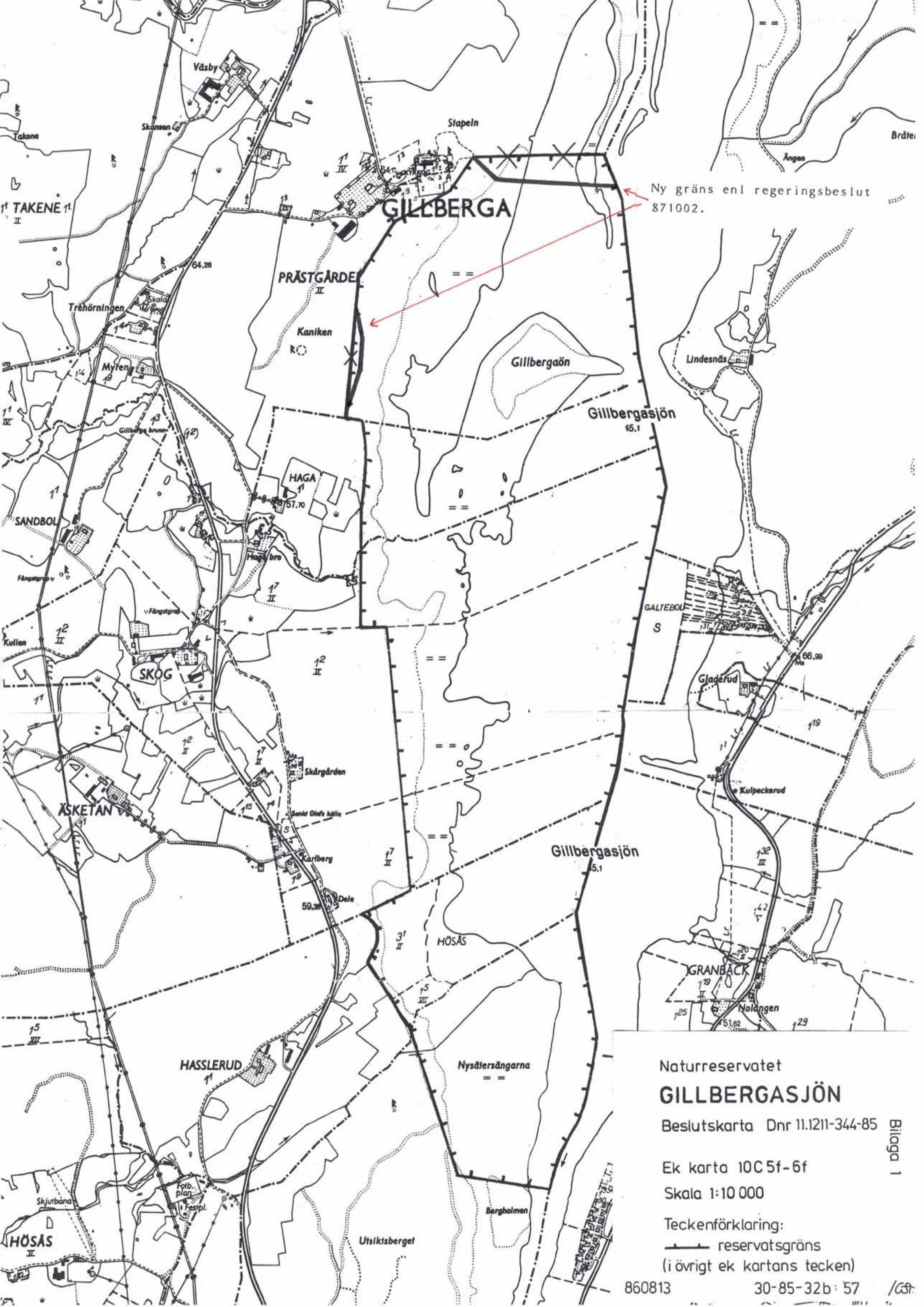
Per Åhgren

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Gränsbeskrivning
3. Markäggarförteckning
4. Besvärshänvisning
5. Registeruppgifter
6. Skötselplan
7. Skötselplanekarta
8. Karta utvisande marktyper
9. PM angående betesdrift
10. Bedömning av kostnader för reservatsförvaltningen

Kopia till

Markäg (enl fört) rek + mb
Statens naturvårdverk
Kommunfullmäktige
Byggnadsnämnden
Planenheten
Lantmäterienheten
Naturvårdsenheten
Väg förvaltningen
FBM
Planverket
Lantbruksnämnden
Skogsvårdsstyrelsen
Naturvårdsregistret
Akten
Reservatspärmen

Ny gräns enl regeringsbeslut 871002.

Naturreseptat
GILLBERGASJÖN

Beslutskarta Dnr 11.1211-344-85

Ek karta 10C 5f-6f

Skala 1:10 000

Teckenförklaring:
 ————— reservatsgräns
 (i övrigt ek kartans tecken)

Avgränsning av reservatet

Utöver vad som framgår av kartan, bil 1, kan avgränsningen beskrivas enligt följande.

1. Gränsen sammanfaller med sydöstra och sydvästra sidan av fastigheten Prästgården 1:3.
2. Från sydvästra hörnet av Prästgården 1:3 en linje mot skogsbrynet där den skär sydvästra begränsningslinjen för förordnande om nybyggnadsförbud enligt 86 § byggnadslagen och länsstyrelsens beslut den 2 februari 1973.
3. Följer befintligt staket i övergången mellan al-dominerat skogsbryn och granskogen därinnanför - fram till gräns för fastigheten Haga 1:1.
4. Gränsen följer även här befintligt staket (som ligger något längre österut än vad fallet är på fastigheten norr därom).
5. Rak linje till östra delen av liten avstyckning (samfällighet?) vid gräns mellan hemmanen Haga och Skog. Därefter rakt söderut till gräns mot fastigheten Skog 1:2.
6. Österut utefter fastighetsgräns till skogsbrynet - cirka 220 m från vinkel på fastighetsgränsen.
7. Rak linje strax innanför skogsbrynet till en punkt på gränsen mot fastigheten Hösås 3:1 som ligger 260 m från gamla vägen i väster.
8. Västerut till gräns mot fastigheten Hasslerud 1:1. Därefter söderut efter fastighetsgränsen till gränsen mot fastigheten Nysäter 1:1.
9. Rak linje till en punkt 10 m innanför fastmarkskanten i höjd med Bergholmens norra kant (jämför kartan).
10. Rak linje till hemmansgränsen mitt i Gillbergasjön.
11. Ansluter till hemmansgränsen.
12. Från gränsknä (i höjd med kyrkan) rak linje till östra begränsningen av fornminnesmarkeringen.
13. Rak linje till östra hörnet på fastigheten Prästgården 1:3.

MARKÄGARFÖRTECKNING

Hösås 1:5	Anders Johansson,	Ramserud,	660 30 Värml Nysäter
Hösås 3:1	Nils Torsten Falk,	Hösås,	"-
Skog 1:2	Jonny Andersson,	Övre Skog,	"-
Skog 1:7	Åke Johansson,	Skog	"-
Haga 1:1	Henry Wilhelmsson,	Box 1341,Haga	"-
Prästgården 1:1	Gillberga pastorat, c/o Halvar Carlsson,	Åsen,	"-
Nysäter 1:1	Säffle kommun,	Box 73,	661 00 Säffle

BESVÄRSHÄNVISNING

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos regeringen. Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet, 103 33 Stockholm, inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet. Klaganden bör även uppges namn, postadress och telefonnummer.

Registeruppgifter

Uppgifter om naturreservatet Gillbergasjön

Namn	Naturreservatet Gillbergasjön
Kommun	Säffle
Socken	Gillberga
Läge	Ca 20 km NNV Säffle och omedelbart söder om Gillberga kyrka
Kartblad	Ekonomiska kartbladet 10C 5f samt 6g
Gränser	Enligt kartan bilaga 1 och bil 2.
Fastigheter	Haga 1:1 Skog 1:2 och 1:7 Hösås 3:1 och 1:5 Nysäter 1:1 Prästgården 1:1
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen i Värmland län
Nyttjanderätter	Jordbruksarrende beträffande Prästgården 1:1
Area	Cirka 200 hektar därav 100 land
Naturtyper	Hårdvallsäng 10 ha Sankängar (m e m öppna) 60 ha Sandängar med videbuskage 25 ha Lövdominerad blandskog 5 ha
Landskapstyp	Slättsjölandskap
Naturgeografisk region	21-22 (kuperat skogslandskap av Dalslandstyp/Götalands centrala slättbygder)
Skyddsmotiv	Ornitologiska Landskapsestetiska Kulturhistoriska
Skyddsföreskrifter 8 § NVL	Indispensabla, totala A1-2, 6-7 Indispensabla, partiella A3-5,8 Dispensabla A10-14
Skyddsföreskrifter produktiv skogsmark	A9 gäller 5 ha lövdominerad blandskog. A3 gäller förändrad markanvändning på 95 ha betesmark

Bil 5
till länsstyrelsens
beslut 1986-12-15
om naturreservat för
Gillbergasjön

Tillträdes förbud	-
Befintliga anläggningar	-
Planerade anläggningar	(Parkeringsplatser, observationstorn föreslagna i lägen utanför själva reservatet)
Skötselplan med åtgärdsprogram	Bilaga 6 till beslutet om naturreservat
Dokumentation	Fågelfaunan i Gillbergasjön, Tomas Jansson. Länsstyrelsens rapportserie nr 1978:4.

SKÖTSELPLAN

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Syftet med naturvårdsförvaltningen är att bevara våtmarksbiotopen som värdefull rastlokal och även som häckningsplats för våtmarksberoende fåglar och att genom betesgång och slåtter bibehålla dagens öppna landskap. Syftet är också att främja fågellivet i övrigt beträffande såväl rastande som häckande arter samt att ge allmänheten goda möjligheter till naturstudier.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Hävd av skogsområdet

Beskrivning: Begränsade skogsmarksarealer finns dels i västra kanten dels på Gillbergaön.

Skogsbestånden i väster är dominerade av lövskog - i norr klubb-al, i söder björk. De utgör en naturlig inramning av det öppna beteslandskapet och en mjuk övergång mot barrskogslandskapet väster om reservatet. Skogsbestånden på Gillbergaön är mycket heterogena med förekomst av stora, knotiga tallar, grandungar och blandskog av olika slag. Förekomsten av lövträd och buskar, av skadade och döda träd är stor.

Mål: Nuvarande karaktär bör väsentligen bevaras med tanke dels på landskapsbild dels på de bidrag till biologisk mångfald som bestånden ger.

Riktlinjer och åtgärder: Från naturvårdssynpunkt bör endast begränsade ingrepp i skogsbestånden göras. Med hänsyn till bl a förekomst av vittryggiga hackspetten i trakten är det angeläget att skadade och döda lövträd lämnas kvar. Plockhuggning av husbehovsvirke kan accepteras om nuvarande karaktär i huvudsak består.

Beträffande den skogsremsa som berörs inom fastigheterna Skog 1:2 och Skog 1:7 skall följande riktlinjer gälla; En skogsbrynszon på cirka 20 meter (mot öster) lämnas i huvudsak orörd. Väster om denna zon kan skogsavverkningar ske utan speciella restriktioner.

Reservatsförvaltaren skall informera nyttjanderättshavare om de biologiska värden som kan beröras vid en avverkning inom området.

Om mer omfattande ingrepp i skogsbestånden aktualiseras skall frågan prövas av länsstyrelsen som dispensärende.

1.2.2 Hävd av strandängarna

Beskrivning: Strandängarna består av gamla slätter- och betesmarkär. Mindre delar har också varit plöjda. Idag betas endast en del av denna marktyp medan återstoden ligger oanvänd. Särskilt längst i söder har detta fått till följd en kraftig utveckling av videsnår. Graden av utnyttjande antyds av markeringar i kartbilaga 7.

Särskild utredning och förslag till fortsatt betesdrift har gjorts genom Hushållningssällskapet (maj 1986) - bilaga 9.

Mål: Att med lämplig hävd dels bevara de idag välhävda markerna, dels åter hävda de idag obrukade delarna utöver Nysätersängarna (som lämnas att fritt utvecklas till förmån för flora och fauna) och Gillbergaön.

Riktlinjer och åtgärder: I första hand eftersträvas bete med nötkreatur och häst. Betesintensiteten bör vara hög, men avpassas så att mark och vegetation inte onödigtvis skadas. Dock är trampskador i de blöta delarna oundvikliga och t o m positiva sett ur fågelfaunistisk synvinkel.

Fortsatt betesgång är speciellt angelägen i norra halvan av området. Med undantag av Nysätersängarna är dock visst bete angeläget även i övriga delar.

Särskild plan för komplettering av betesfällor upprättas och avtal om betesdriften tecknas med ovan nämnda utredning som underlag.

Stängsling bör ske i fällor så att betestrycket, särskilt i de blötare delarna, bättre kan regleras. Stängselmaterial väljes så att landskapsbilden inte störs onödigtvis, t ex med blänkande stolpar och trädar.

Ett alternativ till betet är slätter på de mindre blöta delarna.

1.2.3 Hävd av vattenområdet

Beskrivning: Vattenområdet består av en grund, till större delen vegetationstäckt sjö av slättsjökaraktär. Vattendjupet är litet och vattnet är grumligt. Vegetationen består till största delen av vass och säv samt en del flytbladsväxter.

I östra delen - med större vattendjup - går allmänna farleden.

Mål: Hävden av vattenområdet skall syfta till att vidmakthålla dess betydelse för fågellivet.

Riktlinjer och åtgärder: För närvarande föreslås inga åtgärder. I framtiden kan behov uppstå av t ex vassslätter och annan vegetationsborttagning för att förhindra att klarvattenytorna inne i vegetationen växer igen. Dylig vegetationsbekämpning skall utföras i samråd med länsstyrelsen. Erfarenheter från liknande verksamhet i andra objekt av motsvarande typ skall inhämtas. Området mellan Gillbergaön och kyrkan bör i första hand komma i fråga för åtgärder så att klarvattenytor hålls öppna.

Kunskap om flora och fauna inom området bör också regelbundet inhämtas så att eventuella negativa förändringar kan mötas med korrekta åtgärder.

Beträffande prioritering se avsnitt 6.

1.2.4 Jakt och fiske

Jakt och fiske berörs inte av förordnandet.

1.2.5 Fornvård

Gravfältet vid kyrkan sköts av länsstyrelsen genom länsantikvaren enligt fastställd vårdplan. Önskvärt är att samordning kan ske med reservatsarbetet.

2. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

I överensstämmelse med reservatsbildningens ändamål skall allmänhetens möjligheter till naturstudier främjas utan att detta innebär väsentliga störningar på områdets växt- och djurliv.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Områdets "centrala" del bör göras mer tillgänglig genom en stig från den allmänna vägen väster om reservatet vid Skog.

Strövstigar

Beskrivning: Markerade stigar och leder saknas.

Riktlinjer: Strövstig anordnas endast som tillfart till planerade observationstorn (se bilaga 7).

Utblickspunkter

Beskrivning: Idag finns endast en iordningställd utblickspunkt, nämligen kyrkoplanen. Ytterligare en bra punkt finns på bergsslutningen mellan Lindenäs och Gladerud öster om sjön. Relativt bra lägen för fågeltorn finns både på östra och västra sidan. Samtliga dessa platser ligger utanför själva reservatsområdet.

Riktlinjer och åtgärder: Utblickspunkten vid kyrkan sköts av kyrkoförvaltningen. I övrigt kan eventuellt fågeltorn byggas efter särskilda överenskommelser med berörda markägare på exempelvis de platser som anges på skötselplanekartan (bil 7). Dessa ska hållas i gott skick av naturvårdsförvaltaren.

Parkeringsplatser

Beskrivning: P-plats finns vid kyrkan.

Riktlinjer och åtgärder: Ytterligare P-platser anordnas i samband med eventuell anläggning av planerade observationstorn.

Vägvisning

Beskrivning: Vägvisning saknas idag.

Riktlinjer och åtgärder: Vägvisning till reservatet ordnas vid allmän väg enligt följande:

1. Vid infarten till Gillberga kyrka, snarast.
2. Vid de planerade observationstornen då dessa är anlagda.

2.2.2 Sanitära anordningar

Beskrivning: Sanitära anordningar saknas för närvarande.

Riktlinjer och åtgärder: För närvarande synes inget akut behov av sanitära anordningar. Frågan får tas upp senare om behov uppstår.

2.2.3 Renhållning

Sop- och latrinkärl saknas tills vidare.

Parkeringsplatsen vid kyrkan städas av kyrkoförvaltningen.

Övriga platser som besöks av allmänheten städas genom naturvårdsförvaltarens försorg.

2.2.4 Information

Informationsskyltar skall uppsättas på följande platser:

1. Vid Gillberga kyrka, exempelvis i anslutning till befintlig byggnad nedanför parkeringen (exakt plats utväljs i samråd med kyrkoförvaltningen. Hänsyn till gudstjänster och kyrkobesökare skall iakttagas)
2. Vid utblicksplatsen vid Dele
3. Vid de P-platser som anläggs till observationstornen
4. I observationstornen.

Enkel folder bör framställas och finnas tillgänglig för allmänheten.

Tillsynsman skall i möjligaste mån bistå allmänheten med information om naturreservatet.

2.2.5 Utmärkning av reservatets gräns.

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 031 522) genom naturvårdsförvaltarens försorg.

3. TILLSYN

Tillsynsman skall finnas för området. Så långt det är möjligt skall samordning av tillsynen ske med närliggande reservat.

För tillsynsman skall avtal och arbetsinstruktion upprättas av naturvårdsförvaltaren. Avtalet och arbetsinstruktionen skall godkännas av länsstyrelsen.

4. DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange

- plats
- utförd åtgärd
- år och månad för åtgärdens utförande
- kostnader för naturvårdsförvaltningen
- finansiering (vårdanslaget, AMS-medel etc)
- ev notering om åtgärdens effekt eller annat av intresse inom reservatet.
- antal betesdjur.

Vidare skall förändringar i vegetationens sammansättning dokumenteras liksom fågellivet. Uppdrag bör ges till lokala naturvetare.

Dokumentationen skall utgöra underlag vid eventuell revidering av skötselplanen.

5. REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid med avseende på angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall däremot ses över vart 10:e år eller i övrigt när berörda parter anser det påkallat. Översynen gäller främst följande punkter:

- åtgärder på skogsmarken
- effekter i relation till fågellivet av bete (och eventuell slåtter)
- besöksanordningar och information.

6. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Bedömning av kostnader för naturvårdsförvaltningen har sammanställts i bil 10.

Staten bekostar utmärkning av reservatets gräns i terrängen, tillsyn och framställning och uppsättning av informationsskyltar.

Staten bekostar biotopvårdande åtgärder dvs sådan skötsel av betesmarkerna som ej utgör normal jordbruksdrift.

Anordningar för friluftslivet såsom parkeringsplats och observationstorn kan eventuellt komma att utföras som AMS-arbete. Föreslagna anordningar av detta slag ligger utanför själva reservatet och förutsätter särskilda överenskommelser med berörda markägare.

Kommunen bekostar omhändertagande av eventuella sopor och latrin.

Vidare bör kommunen medverka i underhåll av anordningar för friluftslivet.

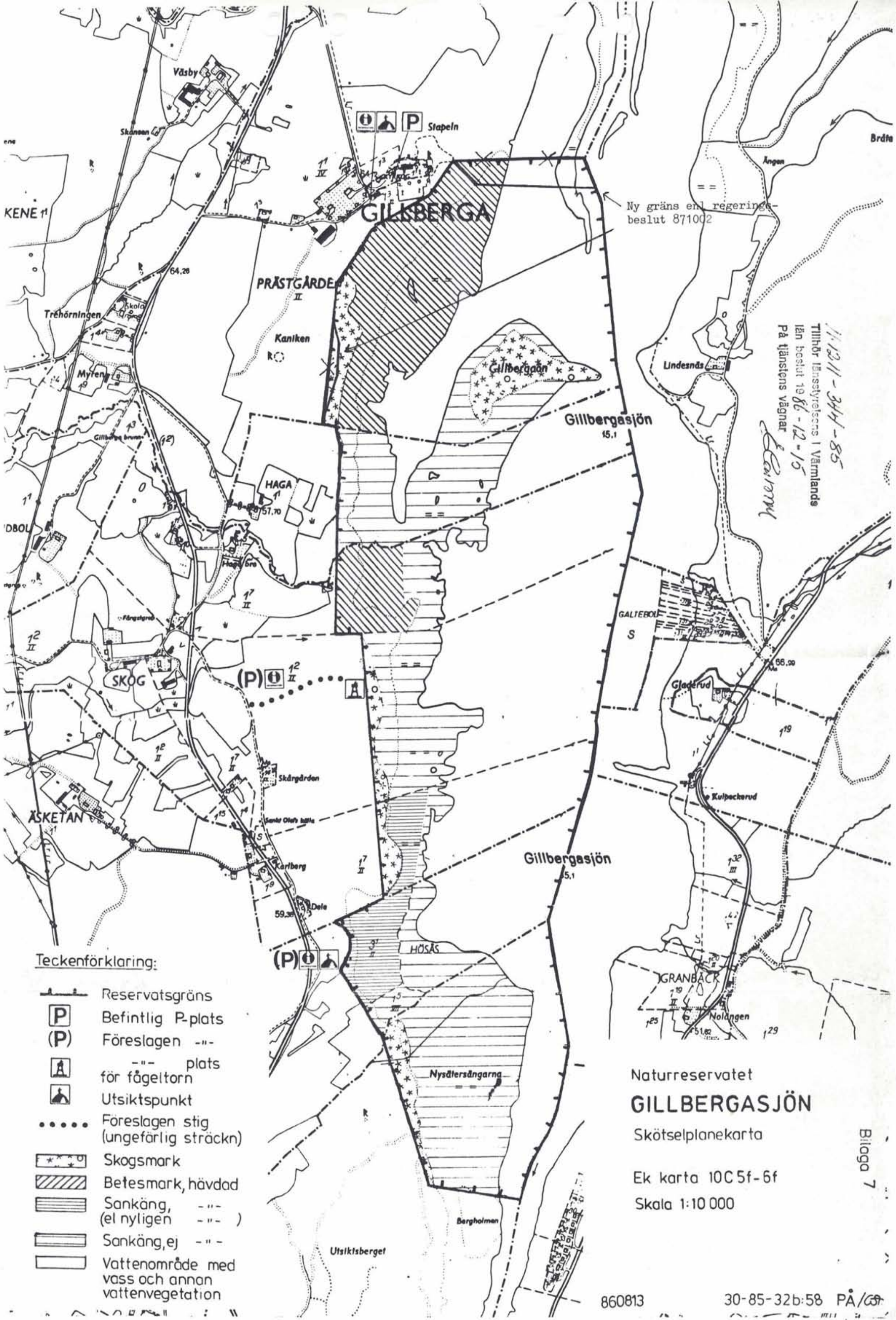
Markägaren bekostar åtgärder i samband med normal skogs- och jordbruksdrift.

Prioritering av åtgärder:

- betesdrift (eller slåtter) på sankägarna
- gränsmarkering
- informationstavlor
- P-platser och vägvisning

Åtgärder som utföres i andra hand:

- uppförande av observationstorn.

Ny gräns enl. regeringens beslut 871002

11.12.11 - 344 - 85
Tillhör länstyrelsens i Värmlands län beslut 1986-12-15
På tjänstens vägnar
Leif Aron

Teckenförklaring:

- Reservatsgräns
- Befintlig P-plats
- Föreslagen P-plats
- för fågeltorn
- Utsiktspunkt
- Föreslagen stig (ungefärlig sträckn)
- Skogsmark
- Betesmark, hävdad
- Sankäng, (el nyligen)
- Sankäng, ej
- Vattenområde med vass och annan vattenväxt

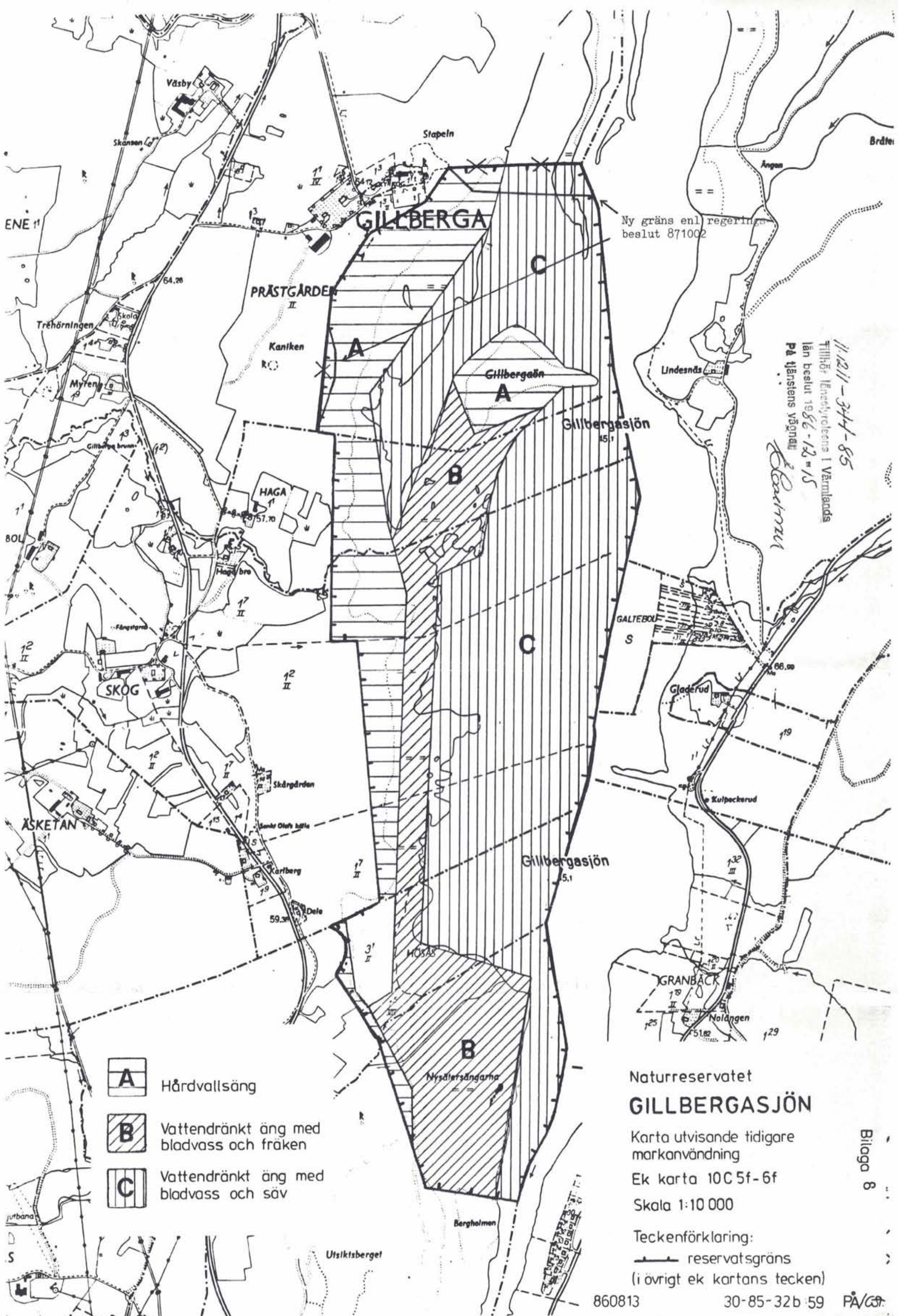
Naturreservatet
GILLBERGASJÖN

Skötselplanekarta

Ek karta 10C 5f-6f

Skala 1:10 000

Bilaga 7

- A** Hårdvallsäng
- B** Vattendränkt äng med bladvass och fräken
- C** Vattendränkt äng med bladvass och säv

Naturreseptatet
GILLBERGASJÖN

Karta utvisande tidigare
 markanvändning
 Ek karta 10C 5f-6f
 Skala 1:10 000

Teckenförklaring:
 ————— reservatsgräns
 (i övrigt ek kartans tecken)

PM avseende skötsel av naturreservat - GillbergasjönAllmänt

Det aktuella området omfattar skogskanter/skogsholmar, låglänta betesmarker med förhöjningar, som efterhand övergår i sjön - bitvis Byälven. Betesdrift med i huvudsak nötkreatur är praktiskt tillämpbar och torde vara att föredra framför hästar, får eller liknande. Av skötselskäl bör driften i huvudsak omfatta kvigor. Omfattningen av betesmarken framgår av bilagda karta. OBS! att de s k Nysätersängarna ingår i projektet som totalt omfattar ca 40 ha betesbar mark.

Betesdrift

Betesmarken bör indelas i fällor som slutar fritt mot sjön/älven, eftersom det är svårt att avgöra var någonstans stängslen skall placeras utåt sjön/älven, samtidigt som ett stängsel i vattnet innebär en lång rad praktiska problem. Enligt vår bedömning kommer djuren endast i mycket speciella fall att gå ut och förbi stängslen. Skulle så bli fallet, stannar djuren ändå inom området och eftersom vi har föreslagit kvigor är det inget problem i övrigt utöver infångandet och återförandet.

Antalet djurägare bör begränsas till två eventuellt tre, och för närvarande har två personer - Kjell Johansson, Ökne och Arne Rossander, Gillberga prästgård uttalat sig positivt till att medverka för djurhållning. Båda har såpass stora besättningar att det inte torde bli något problem med beläggningen. Marken bör indelas i tre - fyra fällor och betas med en intensitet av drygt ett djur/ha.

Vägar, stängsel m m

Möjligheterna till tillsyn är i vissa fall begränsade för närvarande, och vid markerade ställen på bilagd karta bör på något sätt anslutning arrangeras så att tillsynen förenklas i mesta möjligaste mån.

När det gäller stängsel kan ett traditionellt taggtrådsstängsel med tre trådar användas, om inte naturvårdsintressenterna har annan uppfattning. Det är däremot viktigt att stolpar och liknande ute i sankmarkerna är betydligt längre än vanligt, eftersom man får räkna med en viss uppfrysning och sedan sättning i stolpraderna. Det kan också vara aktuellt med en inhägnad av s k mägergropar och liknande områden inom betesmarken. För att undvika nedtrampning m m av stängsel anordnas passagemöjligheter för besökare.

Drift

Betesdriften skall bedrivas på traditionellt sätt med hänsyn tagen till flora och liknande. Inledningsvis kan det dock bli aktuellt med en intensivare betning, troligtvis kompletterad med en del manuell röjning för att snabbt återställa betesmarken i sitt "ursprungliga skick". Risken för parasitangrepp med ytterligare nedsatt tillväxt är påtaglig, varför avmaskning med exempelvis Paratect blir nödvändig som säkerhetsåtgärd. Preparatet finns i kapslar som "räcker" ca tre månader. För närvarande finns inga kända leverflundreangrepp i området, men viss uppmärksamhet bör hållas hela tiden genom uppföljning av slakten från de båda djurägarna. Mot den bakgrunden behövs även en samlingsfälla inom området.

Sammanställningen av floran och erfarenheter från tidigare betningar i området ger vid handen att man troligtvis kan förvänta sig något mindre tillväxt på betesmarkerna jämfört med vanliga fastmarksbeten, där man kan räkna med ca 500 gr i daglig tillväxt. Att med säkerhet fastställa den sämre tillväxten till följd av detta är mycket svårt, men enligt vår bedömning torde tillväxten var ca 20 - 25 % lägre än vid traditionella fastmarksbeten. Värdet av den något sämre tillväxten är omkring 0.90 kr/dag (0.1 kg x 9:- = 0.90 kr). Allt per djur räknat.

Extra ordinära åtgärder

Utöver den ovan föreslagna parasitbekämpningen behövs en något utökad tillsyn av djuren samt regelbundet (årligen) återkommande besiktningsman utses av parterna gemensamt. Vid dessa besiktningsman föres protokoll. Det löpande underhållet av stängsel åtager sig djurägaren utan extra ersättning. Behovet av besiktning är en följd av de extra problem med stängsel i låglänta marker som ger bl a uppfrysning av stolparna.

Avtal m m

För att erhålla ett varaktigt förhållande mellan markägare och djurägare, är det lämpligt med ett kontrakt där markägaren förbinder sig att ombesörja stängselfrågan och djurägarna förbinder sig att hålla ett visst antal betesdjur samt underhålla stängslet. Kontrakten bör omfatta minst tre betessäsonger.

Omfattning

Av bilagda karta framgår den ungefärliga omfattningen av betesområdet. Eftersom Gillbergasjön/Byälvens nivå ändras något under olika perioder av betessäsongen kan betesområdet naturligtvis också ändras. Målsättningen är dock att det streckade området är minimiområde. Med det området som utgångspunkt har antalet betesdjur beräknats till ca 50 st. Av bilagan framgår också den indelning i betesfallor som är lämplig för att erhålla en praktiskt hanterbar betesdrift samt behovet av anslutningsvägar.

Karlstad den 24 april 1986

VÄRMLANDS LANS HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAP

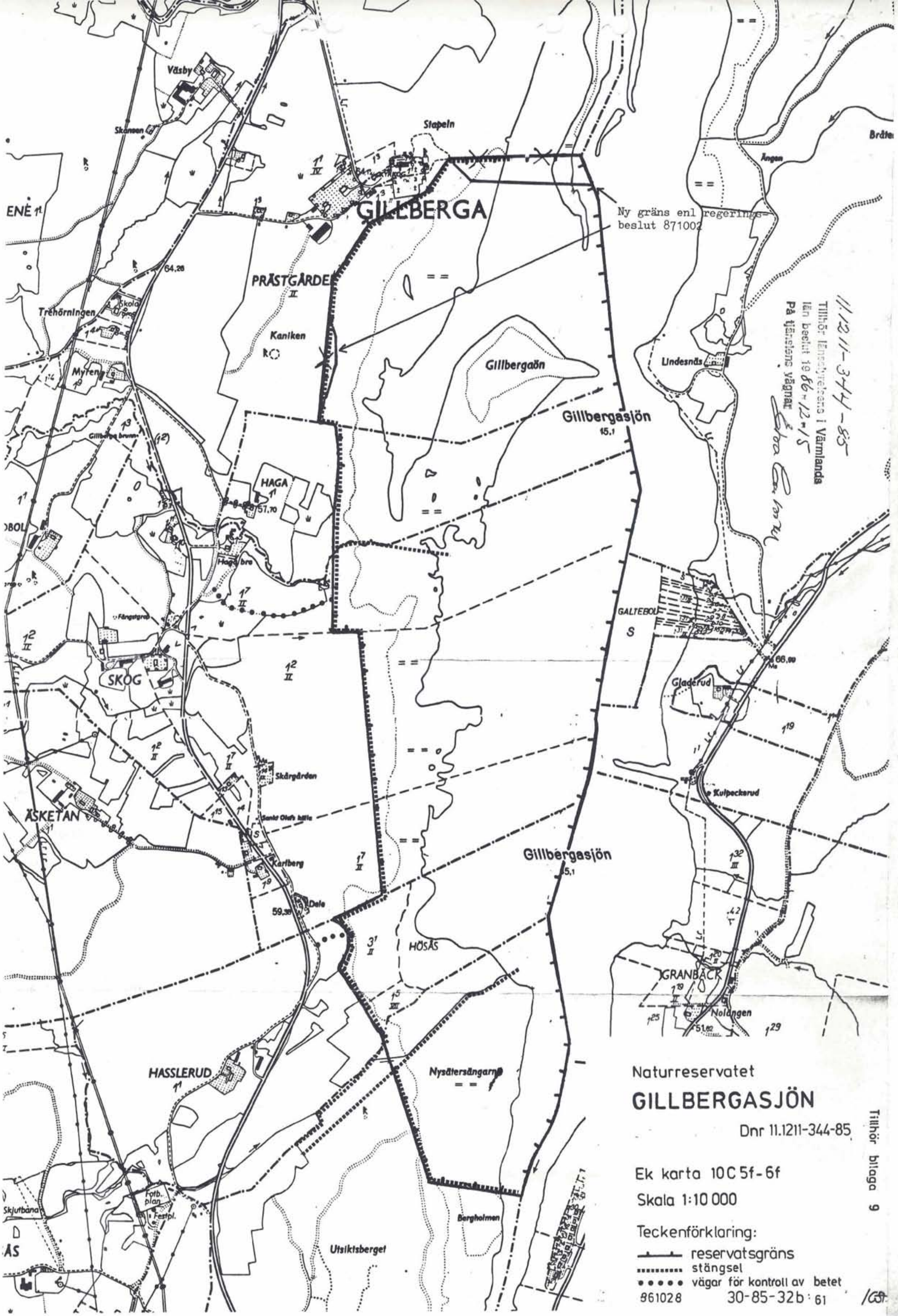

Göran Colebring

Ekonomisk bilaga till PM avseende skötsel av naturreservat
Gillbergasjön 1986-04-23

Avmaskning 50 djur á 100:- (90:-/djur preparat)	5.000:-
Lägre tillväxt 130 dagar á 0,90 x 50 djur	5.850:-
Extra tillsyn 1 tim/vecka och djurägare	1.500:-
Transportkostnader *)	-
Extra underhåll 2 % av anläggningskostnaden (normalt underhåll ca 5 % i detta fallet beräknat till 7 %)	1.200:-
	<hr/>
	<u>Totalt 13.550:-</u>

Ca 270:-/djur årligen.

*) Transporten kan bli aktuellt med andra djurägare.

Ny gräns enl. regeringsbeslut 871002

11.12.11-344-85
Tillhör länsskyddets i Värmlands län beslut 1986-12-15
På tjänstens vägnar
Åker Carlsson

Naturreseptatet
GILLBERGASJÖN

Dnr 11.1211-344-85

Ek karta 10C 5f-6f
Skala 1:10 000

- Teckenförklaring:
- reservatsgräns
 - stängsel
 - vägar för kontroll av betet
- 961028 30-85-32b:61

Tillhör bilaga 9

1/68

Kostnader för naturvårdsförvaltningen Gillbergadalen, Säffle kommun,
Värmlands län

Åtgärd	Iordningsställande			Underhåll	Anteckningar
	dags- verken	material kostnad	år		
Bete Stängseluppsättning Driftsbidrag	50	10 000	1-2	15 000	Särskilt betesavtal
Tillsyn Renhållning Gränsmarkering	10 10		Årligen 1		
Vägvisning Information		20 000	1-3	3 000	
P-platser Fågel torn	100	10 000	3-5	2 000	Utförs ev som AMS-arbete
Dokumentation Vegetation och fågelliv		15 000	vart 5:e år		Uppdrag till lokala natur- kännare. Rapport